Dosarul nr. 3-4589/2024
2-24120606-12-3-24102024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

12 iunie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediu Râșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Cristina Panfil
Grefier Eugenia Dîrțu

examinând în ședință publică cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Gulpii Andrei către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

La data de 24 octombrie 2024, Gulpii Andrei a depus cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 06.01.2024 a apelat la 112 cu un apel, deoarece tensiunea era scăzută 94-50, iar bătăile la inimă de 144, totodată a arătat o zgârietură la cotul sting.

În urma acordării primului ajutor a fost internat la spitalul IMSP Institutul de Medicină Urgență situat în mun. Chișinău, str. Toma Ciorbă, 1 secția traumatologie purulentă nr. 3.

Trauma primară începând cu data de 06.01.2024-09.01.2024, Gulpii Andrei a primit-o după pansamentul la spital cu betodin (iod) în urmă căruia a primit arsură clinică masivă a antebrațului stâng.

Susține că, necătând că s-a adresat la asistentele medicale de nenumărate ori cu rugămintea să cheme medicul de serviciu (hirurg), declarând că are dureri provocate de arsura pielii antebrațului stâng și temperatură ridicată.

Însă începând cu data de 06.01.2024-09.01.2024 deoarece în secție nu era nici un medic în zilele de odihnă și sărbătorile de Crăciun, aceste răspundeau că medicii vor fi doar pe data de 09.01.2024.

La data de 09.01.2024 în urma examinării după ora 14-00 de către medicul Cemîrtan Mihai a fost programat și efectuată la data de 10.01.2024 intervenția chirurgicală principală: Debridarea chirurgicală a plăgii infectate a cotului sting. Fasciotomie decompresivă a antebrațului sting.

Deoarece starea sănătății nu se ameliora a fost numită la dată de 13.01.2024 a 2 (doua) intervenție chirurgicală, iar la data de 23.01.2024 a fost externat din spital, fiind trimis pentru prelungirea tratamentului la IMSP AMT Ciocana, care a urmat până la data de 30.06.2024.

Însă deoarece rana (arsura) nu se trata, la data de 15.07.2024 a fost internat la Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie nr. 2, unde pe data de 16.07.2024 a fost efectuată a 3 (treia) intervenție chirurgicală la antebrațul sting și a prelungit tratamentul până la data de 23.08.2024.

Astfel prin Decizia de refuz în stabilirea indemnizației incapacitate temporară de muncă Nr. 2024/951/48478 din 02.09.2024 emisă de CNAS Subdiviziunea teritorială: Chișinău, Ciocana, conform Legii nr. 289/2024 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, s-a refuzat achitarea certificatelor de concediul medical pe perioada începând cu data de 15.07.2024-23.08.2024.

Cu această decizie nu este de acord din care motiv solicită CNAS admiterea și satisfacerea cererii prealabile și achitarea concediului medical integral pentru această perioadă prelungită peste 180 zile.

Astfel menționează că, în conformitate cu art. 7 alin. (15) a Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, nr. 289/2004, baza de calcul al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă stabilite din contul angajatorului o constituie salariul mediu al angajatului, determinat în modul stabilit de Guvern. Modul de calculare al salariului mediu este prevăzut în Hotărîrea Guvernului nr.426 din 26.04.2004 privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu.

Datele din certificatul medical transmise Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru stabilirea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă se examinează în termen de până la 15 zile calendaristice de la data recepționării acestora. În cazul în care informația necesară pentru stabilirea indemnizației este incorectă/incompletă sau în cazul în care se constată lipsa unor date, termenul de examinare se extinde pînă la 30 de zile calendaristice de la data recepționării datelor din certificatul medical.

Stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă acordate din contul bugetului asigurărilor sociale de stat se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale în temeiul informației din certificatul 4 medical, transmise prin intermediul conexiunilor intersistemice securizate și autentificate prin semnătura electronică a persoanei responsabile ale prestatorilor de asistență medicală.

Iar art. 10 din Legea nr. 289/2024 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, la care face trimitere CNAS sudiviziunea teritorială Ciocana (Publicată la data de 10.09.2004 în Monitorul Oficial Nr. 168-170 și modificată LP din 26.10.2023 intrată în vigoare la data de 31.01.2024) este stipulat: Dreptul la prelungirea perioadei pentru care se acordă indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă.

Alin. (1) Medicul curant propune încadrarea în grad de dizabilitate în cazul în care bolnavul nu a fost recuperat la expirarea perioadei pentru care se acordă indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, stabilită în conformitate cu prezenta lege. În cazul în care

măsurile de tratament și reabilitare nu s-au soldat cu ameliorarea stării de sănătate, boala sau trauma are o evoluție îndelungată și/sau au apărut semne de dizabilitate cu pierderea capacității de muncă, trimiterea bolnavului la expertizare se efectuează indiferent de durata concediului medical.

Alin. (2) În situații temeinic motivate privind posibilitatea recuperării, medicul curant decide prelungirea concediului medical peste 180 de zile, în scopul evitării încadrării în grad de dizabilitate și al menținerii asiguratului în activitate. Prelungirea concediului medical peste 180 de zile se face pentru cel mult 30 de zile, în funcție de evoluția cazului și de rezultatele acțiunilor de recuperare.

Art. 17 aceiași legi prevede că, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, în caz de boli generale și accidente nelegate de muncă, se stabilește: a) pentru o perioadă de cel mult 180 zile calendaristice în cursul unui an calendaristic și începe din prima zi de concediu medical. În cazul prelungirii concediului medical peste 180 zile calendaristice, cu cel mult 30 zile calendaristice în temeiul avizului C.E.M.V, indemnizația se acordă pentru întreaga perioadă de concediu medical prelungit.

Același drept este prevăzut de Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 108 din 03.02.2004, modificată prin HG Republicii Moldova Nr. 139 din 28.02.2024 intrată în vigoare la data de 07.03.2024 care expres prevede conform art. 24 că, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, se stabilește: a) pentru o perioadă de cel mult 180 zile calendaristice în cursul unui an calendaristic, calculată cu începere din prima zi de concediu medical. în cazul prelungirii concediului medical peste 180 zile calendaristice, cu cel mult 30 zile calendaristice, în temeiul avizului Consiliului, indemnizația se acordă pentru întreaga perioadă de concediu medical prelungit;

Menționează și faptul, că în anul 2003 și 2004 a fost operat de 2 (două) ori la brațul stâng în urma acestor intervenții i-a fost acordat gradul 2 (doi) de dizabilitate.

Iar la data de 12.11.2020 de către Spitalul MEDPARC a fost efectuată o intervenție chirurgicală - Artroplastie totală șold drept cu proteză ZIMMR în urma căreia la data de 07.05.2024 i-a fost prelungit și eliberat Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate Grad accentuat nr. CI2417179 stabilit repetat pentru perioada 01.06.2024-01.06.2025.

Menționează și faptul că la data de 18 iulie 2022 i-a fost implantat la inimă stimulator ICD urmând tratament permanent.

Respectiv a atras atenție Casei Naționale de Asigurări Sociale RM, că la data aflării sale în concediul medical Medicul curant - Razbosrschi Vasile cunoștea faptul, că Gulpii Andrei dispune de Certificatul prelungit de încadrarea în gradul II de dizabilitate nr. CI2417179 din 07.05.2024 eliberat de Ministerul Muncii și Protecții Sociale, Consiliul Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, potrivit căruia gradul de dezabilitate Repetat a fost stabilit pentru perioada de la 01.06.2024 până la data de 01.06.2025.

Astfel din vina aplicării de către asistenții medicali a pansamentului cu betodin (iod) în spitalul de Urgență am primit această arsură pe o suprafață mare a brațului stâng în urma căruia a suportat 3 (trei) intervenții chirurgicale suportând dureri insuportabile toată această perioadă, fapt

care îl poate demonstra și prin filmări, fotografii a brațului stâng efectuate începând cu data de 07.01.2024-24.10.2024.

Însă examinând contestația sa prin răspunsul nr. 4832/24 din 04.10.2024 de Directorul General Elena Țîbîrnă al CNAS a RM comunică corect și legal, că în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) al legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, perioadă pentru care se acordă indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă este cel mult 180 zile calendaristice în cursul unui an calendaristic.

Totodată executorii acestui răspuns Vîlcu Elena și Gotnog Galina indică corect că, în situații temeinice privind posibilitatea recuperării, medical curant decide prelungirea concediului medical peste 180 zile în cursul unui an calendaristic.

Prelungirea concediului medical peste 180 zile se face pentru cel mult 30 zile, în funcție de evoluția cazului și rezultatele acțiunilor de recuperare (art. 10 din Legea nr. 289/2024).

A comunicat că, cu regret executorii răspunsului dat de către Vîlcu Elena și Gotnog Galina la cererea sa n-au dorit să verifice, că certificatul medical Seria 01 nr. 5764017 (primar) pentru perioada 15.07.2024-26.07.2024, a fost eliberat de Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie unde pe data de 16.07.2024 a fost efectuată a 3 (treia) intervenție chirurgicală la antebrațul stâng, deoarece rana (arsura) nu se trata și a prelungit tratamentul la medical curant al IMSP AMT Ciocana, fiind eliberat certificatul de concediu medical Seria 01 nr. 549894 (continuare) pentru perioada 27.07.2024 - 23.08.2024.

Astfel ambele certificate n-au fost achitate de CNAS subdiviziune Chisinau, Ciocana nici pentru o zi, iar executorii răspunsului dat la cererea prealabilă examinată îl consideră ilegal, deoarece au ignorând în așa fel (art. 10 din Legea nr. 289/2024) socotind că temei nu este pentru acordarea indemnizației cu cel mult 30 (treizeci) zile după a 3 (treia) intervenție chirurgicală și pentru perioada de recuperare.

Iar examinând cererea prealabilă repetată înregistrată cu nr. G-5013/24 la data de 10.10.2024 de CNAS, a comunicat că, potrivit prevederilor art. 80 alin. (3) Cod administrativ, dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiție de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial, indicând în răspunsul dat că temei de examinare a acestora, nu este,

Face referire la prevederile art. art. 17, 189, 206, 224 alin. (1) Cod Administrativ.

Prin urmare, reclamantul Gulpii Andrei solicită anularea Deciziei de refuz în stabilirea indemnizației incapacitate temporară de muncă Nr. 2024/951/48478 din 02.09.2024 emisă de CNAS Subdiviziunea teritorială: Chișinău, Ciocana, conform Legii nr. 289/2024 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. (Publicată la data de 10.09.2004 în Monitorul Oficial Nr. 168-170 și modificată temeiul LP din 26.10.2023 intrată în vigoare la data de 31.01.2024) și emiterea unei hotărâri privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale RM să calculeze și să achite indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă pentru perioada 15.07.2024-23.08.2024.

La data de 09 decembrie 2024, din partea Casei Naționale de Asigurări Sociale a parvenit referința pe marginea acțiunii prin care solicită respingerea integrală a acțiunii reclamantului Gulpii Andrei, ca fiind neîntemeiată. (f.d.32-34)

În motivarea poziției sale susține că, în conformitate cu art. 9 alin. (1) al Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, perioada pentru care se acordă indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă este de cel mult 180 de zile în cursul unui an calendaristic.

În situații temeinic motivate privind posibilitatea recuperării, medicul curant decide prelungirea concediului medical peste 180 de zile. Prelungirea concediului medical peste 180 de zile se face pentru cel mult 30 de zile, în funcție de evoluția cazului și de rezultatele acțiunilor de recuperare (art. 10 alin. (2) al Legii nr.289/2004).

În cazul prelungirii concediului medical peste 180 de zile, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se acordă pentru întreaga perioadă de concediu medical prelungit (art. 10 alin. (5) al Legii nr.289/2004).

Notează că, conform punctului 10 al Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 469/2005, certificatul de concediu medical pentru caz de boală sau traumă se eliberează bolnavului pe toată perioada tratamentului, până la restabilirea capacității de muncă, maximum pentru 180 de zile pe parcursul unui an calendaristic. La a 180-a zi calendaristică, dacă există motive întemeiate privind posibilitatea recuperării, certificatul de concediu medical se prelungește pentru cel mult 30 de zile calendaristice, în funcție de evoluția cazului și de rezultatele acțiunilor de recuperare.

Menționează că, potrivit art. 4 alin. (2^1) al Legii nr. 289/2004, pentru primele cinci zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă indemnizația se plătește din mijloacele angajatorului, însă nu mai mult de 15 zile cumulative pe parcursul unui an calendaristic în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă, începând cu a șasea zi calendaristică de incapacitate temporară de muncă, iar în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă - începând cu prima zi după expirarea celor 15 zile cumulative plătite din mijloacele angajatorului, indemnizația se plătește din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.

Punctul 15^1 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108/2005 prevede, că indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se stabilește de către Casa Națională de Asigurări Sociale în temeiul informației din certificatul de concediu medical, transmise prin intermediul conexiunilor intersistemice securizate și autentificate prin semnătura electronică a persoanei responsabile ale prestatorilor de asistență medicală.

În urma examinării cazului reclamantului, s-a constatat că instituțiile medicale au transmis informația din certificatele de concediu medical "boală obișnuită": - seria 01 nr. 5805208 (primar); - seria 01 nr. 5490135 (continuare); - seria 01 nr. 5491246 (continuare); - seria 01 nr. 5496252 (continuare); - seria 01 nr.5 497088 (continuare).

Conform certificatelor indicate, concediul medical a fost acordat pentru perioada 06.01.2024 - 29.06.2024. Respectiv, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă a fost acordată pentru perioada 06.01.2024 - 29.06.2024, care constituie 176 zile.

Ulterior, instituțiile medicale au transmis informația din certificatele de concediu medical ’’boală obișnuită”: - seria 01 nr. 5764017 (primar) pentru perioada 15.07.2024 - 26.07.2024 (12 zile); - seria 01 nr. 5498394 (continuare) pentru perioada 27.07.2024 - 23.08.2024 (28 zile).

Dat fiind faptul, că indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă a fost acordată pentru 180 zile (06.01.2024 - 29.06.2024 și 15.07.2024 - 18.07.2024), temei pentru acordarea indemnizației pentru perioada 19.07.2024 - 23.08.2024, nu există, respectiv au fost emise deciziile de refuz în stabilirea indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă.

Prin urmare, Casa Națională de Asigurări Sociale solicită respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată.

În şedinţa de judecată reclamantul Gulpii Andrei a solicitat admiterea pretențiilor înaintate conform motivelor de fapt şi de drept invocate.

În şedinţa de judecată, reprezentantul autorității publice pârâte Casa Națională de Asigurări Sociale, Bondariuc Elena, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanţei de judecată.

Examinând acțiunea reclamantului Gulpii Andrei, audiind explicațiile participanților la proces, studiind argumentele pârâtului, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă şi pasibilă de a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

Conform **art. 2 alin. (1) din Codul administrativ**, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform **art. 3 din Codul administrativ**, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform **art. 18 din Codul administrativ**, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform **art. 22 alin. (1) din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform **art. 93 alin. (1) din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Referitor la admisibilitatea acțiunii.

În sensul **art. 20 și art.189 alin. (1) din Codul administrativ**, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Conform **art. 5 din Codul administrativ**, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit **art. 10 alin. (1) din Codul administrativ**, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Prin urmare, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana din 24.08.2024 (semnată la 02 septembrie 2024) – este act administrativ individual defavorabil emis în privința reclamantului Gulpii Andrei.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Conform **art. 17 din Codul administrativ**, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform **art. 39 din Codul administrativ**, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Instanța menționează că la art. 17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Reclamantul Gulpii Andrei este destinatarul actului administrativ contestat.

Noțiunea „revendică încălcarea" nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului".

"Revendicarea încălcării" justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului" se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond.

Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu **art. 191 alin. (1) din Codul administrativ**, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

În temeiul art. 191 alin.(1) din Codul administrativ, controlul de legalitate a actelor Casei Naționale de Asigurări Sociale este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, obiectului acțiunii în obligare constă în obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual.

În sensul enunțat, **art. 209 alin. (1) din Codul administrativ** prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Urmează a fi reținut că acțiunea în contencios administrativ privind anularea deciziei nr. 2024/95/1/48478 din 24.08.2024 (semnată la 02.09.2024) Casei Naționale de Asigurări Sociale, subdiviziunea Ciocana, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil a fost înaintată la data 24 octombrie 2024, ca urmare a respectării procedurii prealabile, confirmate prin răspunsul nr. 4832/24 din 04.10.2024, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul Gulpii Andrei.

Instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Gulpii Andrei nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Referitor la temeinicia acțiunii.

În speţă, din materialele dosarului instanţa reţine că, prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana nr. 2024/95/1/7652 din 30.01.2024 s-a stabilit indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă lui Gulpii Andrei pentru perioada 06.01.2024-26.01.2024. (f.d. administrativ 1)

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana nr. 2024/95/1/27835 din 28.03.2024 s-a stabilit indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă lui Gulpii Andrei pentru perioada 27.01.2024-05.03.2024. (f.d. administrativ 3)

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana nr. 2024/95/1/33977 din 19.04.2024 s-a stabilit indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă lui Gulpii Andrei pentru perioada 06.03.2024-13.04.2024. (f.d. administrativ 4)

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana nr. 2024/95/1/37887 din 23.05.2024 s-a stabilit indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă lui Gulpii Andrei pentru perioada 14.04.2024-21.05.2024. (f.d. administrativ 5)

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana nr. 2024/95/1/42711 din 04.07.2024 s-a stabilit indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă lui Gulpii Andrei pentru perioada 22.05.2024-29.06.2024. (f.d. administrativ 6)

Prin certificatul de concediu medical nr. 5764017 eliberat la 23 iulie 2024 eliberat de IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, se confirmă aflarea reclamantului Gulpii Andrei în concediu medical pentru perioada 15.07.2024-23.07.2024 și 24.07.2024-26.07.2024. (f.d.26)

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana nr. 2024/95/1/45358 din 21.08.2024 s-a stabilit indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă lui Gulpii Andrei pentru perioada 15.07.2024-26.07.2024. (f.d. administrativ 7)

Prin certificatul de concediu medical nr. 5498394 eliberat la 27 iulie 2024 eliberat de IMST AMT Ciocana, se confirmă aflarea reclamantului Gulpii Andrei în concediu medical pentru perioada 27.07.2024-05.08.2024, 06.08.2024-15.08.2024, 16.08.2024-23.08.2024. (f.d.27)

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana nr. 2024/95/1/48478 din 24.08.2024 (semnată la 02.09.2024) s-a refuzat stabilirea indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă lui Gulpii Andrei pentru perioada 27.07.2024-23.08.2024. (f.d. administrativ 8)

La 23 septembrie 2024, la Casa Națională de Asigurări Sociale a fost înregistrată cererea prealabilă nr. G-4832/24, depusă de Gulpii Andrei prin care solicită anularea actului administrativ nr. 2024/95/1/48478 din 24.08.2024 cu achitarea integrală a concediului medical pentru perioada 15.07.2024-23.08.2024. (f.d. administrativ 9-12)

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 4832/24 din 04.10.2024 s-a respins cererea prealabilă depusă de Gulpii Andrei. (f.d. administrativ 13-14)

Prin urmare, la data de 24 octombrie 2024, Gulpii Andrei a depus cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil. (f.d.5-7)

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată conform Legii privind organizarea judecătorească. Pentru realizarea controlului judecătoresc se impune respectarea prevederilor legale de competență jurisdicțională. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este stabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activităţii autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Potrivit art. 2 alin. (1)-(3) al Legii nr. 289 din 22.07.2004 privind indemnizaţiile pentru incapacitate temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale, dreptul la prestaţii de asigurări sociale, în condiţiile prezentei legi, se exercită prin sistemul public de asigurări sociale. La prestaţii de asigurări sociale au dreptul asiguraţii cu domiciliul sau reşedinţa în Republica Moldova şi şomerii cu drept la indemnizaţie de şomaj (în continuare - şomeri). Persoana are dreptul la prestaţiile de asigurări sociale legate de riscurile sociale de care este asigurată.

Conform art. 5 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 289 din 22.07.2004, asiguraţii din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la următoarele prestaţii: a) indemnizaţie pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obişnuite sau de accidente nelegate de muncă.

În conformitate cu art. 7 alin. (15) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289/2004, baza de calcul al indemnizației prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) stabilite din contul angajatorului o constituie salariu mediu al angajatului, determinat în modul stabilit de Guvern.

Potrivit art. 8 al Legii nr. 289/2004, dreptul la indemnizaţie pentru incapacitate temporară de muncă se confirmă prin certificat de concediu medical, întocmit în modul aprobat de Guvern.

Potrivit art. 9 alin. (1) al Legii nr. 289/2004, perioada pentru care se acordă indemnizaţie pentru incapacitate temporară de muncă este de cel mult 180 de zile în cursul unui an calendaristic. Plata indemnizaţiei se efectuează în condiţiile art. 4.

Conform art. 10 al Legii nr. 289/2004, medicul curant propune încadrarea în grad de dizabilitate în cazul în care bolnavul nu a fost recuperat la expirarea perioadei pentru care se acordă indemnizaţie pentru incapacitate temporară de muncă, stabilită în conformitate cu prezenta lege. În cazul în care măsurile de tratament şi reabilitare nu s-au soldat cu ameliorarea stării de sănătate, boala sau trauma are o evoluţie îndelungată şi/sau au apărut semne de dizabilitate cu pierderea capacităţii de muncă, trimiterea bolnavului la expertizare se efectuează indiferent de durata concediului medical.

În situaţii temeinic motivate privind posibilitatea recuperării, medicul curant decide prelungirea concediului medical peste 180 de zile, în scopul evitării încadrării în grad de dizabilitate şi al menţinerii asiguratului în activitate. Prelungirea concediului medical

peste 180 de zile se face pentru cel mult 30 de zile, în funcție de evoluția cazului și de rezultatele acțiunilor de recuperare.

În cazul prelungirii concediului medical peste 180 de zile, indemnizaţia pentru incapacitate temporară de muncă se acordă pentru întreaga perioadă de concediu medical prelungit.

Potrivit pct 12 lit. a) al Regulamentului cu privire la condiţiile de stabilire, modul de calcul şi de plată a indemnizaţiilor pentru incapacitate temporară de muncă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03.02.2005, asiguraţii sistemului public de asigurări sociale au dreptul la următoarele tipuri de indemnizaţii: a) indemnizaţie pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă.

Punctul 15 din Regulament, prevede că, stabilirea, calcularea şi plata indemnizaţiilor prevăzute la pct. 12 lit. a)-d) şi pct. 37 lit. a) din prezentul Regulament se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale. Indemnizațiile prevăzute la pct.12 lit.a), acordate din mijloacele angajatorului, liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, se stabilesc, se calculează și se plătesc de angajator, de liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, pentru primele cinci zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă, însă nu mai mult de 15 zile cumulative pentru fiecare angajat, liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, pe parcursul unui an calendaristic, în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă.

Punctul 15^1 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin HG nr. 108/2005 prevede că, indemnizațiile prevăzute la pct.12 lit. a)-d) şi pct.37 lit.a) din prezentul Regulament se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale în temeiul informației din certificatul medical, transmise prin intermediul conexiunilor intersistemice securizate și autentificate prin semnătura electronică a persoanei responsabile ale prestatorilor de asistență medicală.

Pct. 17 din Regulament prevede că, datele din certificatul medical transmise Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru stabilirea indemnizațiilor prevăzute la pct. 12 lit. a), c) și d) și pct. 37 lit. a) se examinează în termen de pînă la 15 zile calendaristice de la data recepționării acestora. În cazul în care informația necesară pentru stabilirea indemnizației este incorectă/incompletă sau în cazul în care se constată lipsa unor date, termenul de examinare se extinde pînă la 45 de zile calendaristice de la data recepționării datelor din certificatul medical.

Punctul 24 lit.a) din Regulament prevede că, indemnizaţia pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, se stabileşte: a) pentru o perioadă de cel mult 180 zile calendaristice în cursul unui an calendaristic, calculată cu începere din prima zi de concediu medical. În cazul prelungirii concediului medical peste 180 zile calendaristice, cu cel mult 30 zile calendaristice, indemnizaţia se acordă pentru întreaga perioadă de concediu medical prelungit.

Conform pct. 10 al Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 469/2005, certificatul de concediu medical pentru caz de boală sau traumă se eliberează bolnavului pe toată perioada tratamentului, până la restabilirea capacității de muncă, maximum pentru 180 de zile pe parcursul unui an calendaristic.

La a 180-a zi calendaristică, dacă există motive întemeiate privind posibilitatea recuperării, certificatul de concediu medical se prelungește pentru cel mult 30 de zile calendaristice, în funcție de evoluția cazului și de rezultatele acțiunilor de recuperare.

Potrivit art. 4 alin. (2^1) al Legii nr. 289/2004, începînd cu anul 2013, plata indemnizaţiei pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obişnuite sau de accidente nelegate de muncă, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, se efectuează în modul următor: a) primele cinci zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă se plătesc din mijloacele angajatorului, ale liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, însă nu mai mult de 15 zile cumulative pe parcursul unui an calendaristic în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă. În cazul şomerilor, indemnizaţia pentru incapacitate temporară de muncă se plăteşte din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat din prima zi; b) începînd cu a şasea zi calendaristică de incapacitate temporară de muncă, iar în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă – începînd cu prima zi după expirarea celor 15 zile cumulative plătite din mijloacele angajatorului, ale liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, indemnizaţia se plăteşte din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.

Așadar, instanța reține că din Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale – subdiviziunea teritorială Chișinău, Ciocana - nr. 2024/95/1/48478 din 24.08.2024, rezultă că, motivul refuzului în stabilirea indemnizației a fost faptul expirării perioadei maxime de acordare a indemnizației. (f.d.8)

Totodată, instanța constată faptul că Gulpii Andrei a beneficiat de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă timp de 180 de zile pentru perioada 06.01.2024-29.06.2024 și 15.07.2024-18.07.2024, fără a-i fi achitată indemnizație pentru perioada 19.07.2024-23.08.2024.

În această ordine de idei, instanța reiterează că, pentru o perioadă de 180 de zile Casa Națională de Asigurări Sociale i-a achitat reclamantului Gulpii Andrei indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă, prin prisma Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, concediul medical fiind prelungit, autoritate publică pârâtă a refuzat achitarea indemnizației de incapacitatea temporară de muncă, deși legea prevede posibilitatea prelungirii concediului medical cu 30 de zile, CNAS a refuzat achitarea indemnizației pentru întreaga perioadă de concediu medical prelungit.

De asemenea, la materialele cauzei există înscrisuri, care probează faptul că reclamantul Gulpii Andrei, în perioada 15.07.2024-23.08.2024, s-a aflat în concediu medical. (f.d.26,27).

Instanța reține că, din conținutul deciziei nr. 2024/95/1/48478 din 24.08.2024 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, subdiviziunea Ciocana și a deciziei adoptate în procedura prealabilă nr. 4832/24 din 04.10.2024 de Casa Națională de Asigurări Sociale, reiese că autoritățile nu au analizat complet, efectiv și cu respectarea principiilor de legalitate și transparență cazul reclamantului, ci s-au limitat la interpretarea subiectivă a legii.

Totodată, autoritatea publică pârâtă nu a motivat clar cauzele refuzului în achitarea indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă pentru întreaga perioadă a concediului medical prelungit, fapt ce contravine prevederilor art. art. 31, 118 Cod administrativ.

Prin analiza incorectă a legislației, CNAS a refuzat achitarea reclamantului a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă pentru perioada ce depășește 180 de zile, deși legea prevede o asemenea obligație.

Lipsa unei reevaluări efective – CNAS a refuzat reexaminarea temeinică a cererii în cadrul contestației prealabile, deși erorile semnalate priveau interpretarea și aplicarea directă a legii. De asemenea, autoritatea nu a indicat concret care este motivul refuzului în achitarea indemnizației pentru perioada ce depășește 180 de zile.

Instanța de judecată ajunge la concluzia că autoritatea publică pârâtă, la examinarea cererii reclamantului privind achitarea indemnizației pentru incapacitatea temporară de muncă, nu a ținut cont de legislația aplicabilă în acest caz – Legea nr. 289 din 22.07.2004 privind indemnizaţiile pentru incapacitate temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale, precum și pct. 24 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108/2005, fapt ce denotă ilegalitatea deciziei contestate.

În această ordine de idei, se atestă că pârâtul la emiterea actului administrativ contestat a admis abateri de la legislația în vigoare, iar argumentele reclamantului Gulpii Andrei pot fi reținute, deoarece acesta interpretează corect normele de drept și situația de fapt, iar decizia și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale se întemeiază pe o interpretare eronată a normelor de drept material, cu aprecierea juridică necuvenită a probelor, în conformitate cu competențele sale.

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: *în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.*

Prin urmare, aceste circumstanțe, impun soluția admiterii parțiale a acțiunii reclamantului, cu anularea actului administrativ individual defavorabil – decizia nr. 2024/95/1/48478 din 24.08.2024 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, subdiviziunea Ciocana și decizia adoptată în procedura prealabilă nr. 4832/24 din 04.10.2024 de Casa Națională de Asigurări Sociale și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reexamineze cererea lui Gulpii Andrei privind calcularea și achitarea indemnizației pentru incapacitatea temporară de muncă pentru perioada 15.07.2024-23.08.2024, întrucât instanța de judecată este în imposibilitate de a admite pretenția reclamantului privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să calculeze și să achite indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă pentru perioada 15.07.2024-23.08.2024, odată ce decizia nr. 2024/95/1/48478 din 24.08.2024 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, subdiviziunea Ciocana și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale adoptată în procedura prealabilă nr. 4832/24 din 04.10.2024 nu a fost motivat în modul prevăzut de lege. Or, în caz contrar, instanța de judecată va substitui autoritatea publică care prin

prisma legislației în vigoare, ținând cont de împuternicirile și competențele oferite prin Lege, este obligată să soluționeze cererea beneficiarului în conformitate cu legislația în vigoare.

În conformitate cu art. art. 224-232 din Codul administrativ, instanța de judecată

H o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial acțiunea în contencios administrativ depusă de Gulpii Andrei.

Se anulează actul administrativ individual defavorabil – decizia nr. 2024/95/1/48478 din 24.08.2024 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, subdiviziunea Ciocana și decizia adoptată în procedura prealabilă nr. 4832/24 din 04.10.2024 de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să reexamineze cererea lui Gulpii Andrei privind calcularea și achitarea indemnizației pentru incapacitatea temporară de muncă pentru perioada 15.07.2024-23.08.2024.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râșcani). Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecător — Cristina Panfil